

**50
PLUS**

Partij
met hart voor water

Beter Waterschap voor beter water!

Waterschapsverkiezingen

20 maart 2019

Bron 'waterdruppel': onbekend

50PLUS Hoofdlijnenprogramma 2019-2023

Beter Waterschap voor beter water!

Algemeen

Elk waterschap zorgt voor het waterbeheer in een bepaald gebied. De taken van een waterschap zijn:

- watersysteembeheer (dit gaat over de kwantiteit, kering en waterkwaliteit);
- zuiveringsbeheer (zuivering van afvalwater).

Sommige waterschappen hebben ook vaarwegen en landwegen in hun beheer. Aspecten zoals natuur-/milieubescherming, klimaatbeleid, en het plaatsen van bijvoorbeeld windmolens behoren niet tot de primaire (kern)taken van het waterschap, hiervoor zijn andere overheden verantwoordelijk.

Voor eigen gebruik en duurzame bedrijfsvoering (CO2) kunnen de waterschappen wel duurzame 'energiebronnen' inzetten.

50PLUS staat op het standpunt dat het waterschap op een zuivere, financieel en maatschappelijk verantwoorde en zorgvuldige wijze haar kerntaken moet uitvoeren. 50PLUS streeft dan ook naar een goede financiële huishouding van de waterschappen. Wij zetten ons in voor een flexibele en goed gestructureerde organisatie.

Hierbij zijn nationale en internationale (EU) wet- en regelgeving de meetpunten voor het te voeren beleid. Op beleidsterreinen die niet behoren tot de kern taken van het waterschap dient het waterschap, wat 50PLUS betreft, zo terughoudend mogelijk te zijn mede omdat daarvoor beschikbare budgetten ook bij de andere partijen/overheden zijn ondergebracht. 50PLUS wil met deze terughoudendheid voorkomen dat de lasten voor burgers, bedrijven en agrariërs stijgen; dus géén lastenverzwaring, eerder lastenverlichting door goed (financieel) beleid. Dit laatste geldt zeker voor ingezetenen, maar vooral voor bewoners met een laag inkomen.

Waterbeheer is heel belangrijk en kan ook landelijke grote impact hebben en dus is het ook een nationaal politiek onderwerp. Daarom is inbreng vanuit de landelijke politiek niet vreemd, maar juist gewenst. 50PLUS heeft duidelijke opvattingen over het water- en zuiveringsbeheer van de waterschappen. Wij lichten dat in dit programma graag toe.

De speerpunten van 50PLUS

1. Focus op kerntaken!
2. Droge voeten (waterveiligheid)!
3. Schoonwater, waterkwaliteit omhoog!
4. Toekomstgericht duurzaam waterbeheer!
5. Evenredige lasten-/kostenverdeling en geen winstoogmerk!
6. Schulden voorkomen/verlagen en een rekenkamer(commissie)!
7. Minder bureaucratie!
8. Geen belangenverstrengeling!
9. Pragmatisch!
10. Regeren is vooruitzien!

1. Focus op kerntaken (prioriteiten)!

De waterschappen behoren zich louter bezig te houden met hun primaire (kern)taken en behoren geen andere activiteiten of initiatieven buiten het waterschapgebied te ontplooiën. De hierbij behorende begrotingen zijn sluitend zodat deze taken ook uitgevoerd kunnen worden.

2. Droge voeten (waterveiligheid)!

Voorkomen van overstromingen de veiligheid voor de bewoners staat altijd voorop. Oplossingen hiervoor kunnen divers zijn, dijken en kades behoren voldoende hoog te zijn en dijken moeten onder bewaking staan. In noodsituaties kunnen ook delen van het land gecontroleerd onder water worden gezet. Hierbij dient te allen tijde ook een bedrijfseconomische afweging gemaakt te worden. Dit kan in uitzonderlijke gevallen leiden tot onteigening. Ook dient er meer en meer gekeken te worden naar de natuur(lijke) gebieden om deze in te zetten als tijdelijke waterbergingen bij hoogwater.

Steeds vaker zullen we te maken krijgen met extreme weersomstandigheden. 50PLUS vindt dan ook dat de waterschappen voorop moeten lopen met de aanpak van calamiteiten. Er moet een gedegen calamiteitenplan komen met daarbij een gestructureerde en geoefende calamiteitenorganisatie.

3. Schoonwater, waterkwaliteit omhoog!

Om de kwaliteit op peil te brengen met de (Europese) Kaderrichtlijn Water moeten de Waterschappen maatregelen nemen om de waterkwaliteit te verbeteren. Dit kan betekenen dat er nadere regels van kracht worden die o.a. gewasbescherming, onkruidbestrijding, besproeien van gewassen en vuil-waterafvoer inperken (hierbij dient ook aandacht te zijn voor de lozingen van bedrijven, medicijnresten en micro-plastics). Aanvullende maatregelen kunnen ook genomen worden als het waterpeil in het geding komt. In beide situaties (kwaliteit en peil) wordt samen met betrokkenen altijd een belangen afweging gemaakt. Zeker het besproeien van gewassen en een te hoog- of te laag waterpeil kan leiden tot grote economische schade voor de landbouwondernemer.

Een goede kwaliteit geldt uiteraard ook voor zwembadwater waarvoor de Waterschappen verantwoordelijk zijn (geldt niet voor commerciële zwembaden/-baden). Hier zetten de Waterschappen zich in om onder anderen blauwalg te voorkomen en te bestrijden.

4. Toekomstgericht duurzaam waterbeheer!

Klimaatverandering en temperatuurstijgingen zijn funest voor ouderen en andere kwetsbare groepen. Dit kan leiden tot vroegtijdig overlijden. 50PLUS maakt zich sterk voor deze ouderen en kwetsbare groepen en werkt aan een langjarige visie op het vlak van duurzaamheid en klimaatadaptatie. Ook de waterhuishouding moet geschikt worden gemaakt voor zowel onze huidige als de toekomstige generaties (Fit for the Future).

Deze visie dient op een zodanige geleidelijke wijze ingevoerd te worden dat dit geen of zeer beperkte kosten met zich meebrengt. Toekomstige opbrengsten door innovatie en samenwerking dienen de kosten te dekken.

De waterschappen dienen wat 50PLUS betreft duurzaam te werk te gaan. Bij alle plannen dient de factor duurzaamheid te worden overwogen en te worden afgewogen. Hierbij zal de zogenoemde circulaire economie een rol bij moeten spelen. Zaken als

hergebruik van teruggewonnen grondstoffen, eigen energieopwekking en beperking van de uitstoot van CO2 dienen steeds betrokken te worden bij alle besluitvorming.

Hiervoor zal ook de samenwerking met dorpen en steden worden gezocht. Het waterschap kan meedenken om de rioleringen op peil te brengen, afkoppelen van hemelwater te bevorderen en berging van water te realiseren. Ook hier kan het waterschap helpen met informatie om het 'waterbewustzijn' bij overheden en inwoners te vergroten.

5. Evenredige lasten-/kostenverdeling en geen winstoogmerk!

50Plus is voor een belastingstelsel dat meer recht doet aan het beginsel "de vervuiler betaalt". De Europese normen hiervoor zijn het uitgangspunt. Ook is voor 50PLUS het profijtbeginsel, wie het meest profiteert van het werk van het Waterschap dient ook de (zwaarste) lasten te dragen. De waterschapsbelasting wordt nu in onze ogen te veel bij de ingezetenen (burgers) neergelegd en te weinig bij de andere partijen (Bedrijven, ongebouwd en natuur). Het principe "wie het meest profiteert moet ook de hoogste lasten dragen" is ons motto. Dit is onze inzet voor de komende verkiezingen. Hiervoor zal het huidige belastingsysteem stevig op de schop moeten. Hierbij is het conceptplan van de Commissie Aanpassing Belastingen (CAB) voor 50PLUS onacceptabel door de onrechtvaardige lastenverhoging. *(Deze verhoging kan voor de inwoners [ingezetenen] oplopen tot wel 23%).*

Het huidige voorstel van de Unie van Waterschappen om het stelsel te veranderen doet hier onvoldoende recht aan de uitgangspunten "profijtbeginsel" en "de vervuiler betaald" en is bovendien erg ingewikkeld. 50PLUS ziet daarom meer in een aanpassing van het huidige systeem met b.v. het waterverbruik als grondslag.

50PLUS wil een nieuwe commissie instellen die opnieuw gaat kijken naar een aanpassing van de (huidige) belastingstructuur. De doelstellingen EERLIJK, TRANSPARANT EN UITLEGBAAR dienen hierbij TOP prioriteit te krijgen. Wij stellen onze kennis en kunde daarvoor beschikbaar.

50PLUS maakt zich sterk om de oneerlijke 'subsidiering' (veel te lage belastingtarieven) van commercieel geëxploiteerde 'natuur' te stoppen.

50PLUS is voor "kwijschelding" maar vindt dat dit niet de taak is van de Waterschappen maar thuishoort bij de belastingdienst en gemeenten en daar zal het ook moet worden geborgd. Essentieel op dit punt is dat er dus afstemming dient plaats te vinden met gemeentes en of de Belastingdienst. Hierbij dient in acht te worden genomen dat het indienen van een verzoek tot het doen kwijschelden van de Waterschapsbelasting zowel digitaal als ook op papier gehandhaafd blijft. Bovendien is 50PLUS van mening dat het aanvragen van kwijschelding laagdrempelig dient te blijven en of moet worden gemaakt."

De waterschapsbelasting dient gerelateerd te zijn aan de kosten die het betreffende waterschap maakt. (Deze kunnen per regio anders zijn) Hierbij staat voor 50PLUS ook de verdeling ter discussie. Wij zijn van mening dat de billijkheid van de huidige verdeling voor huishoudens, 1 en 3 of meer personen, dient te worden aangepast om meer recht te doen aan de feitelijk gezinssamenstelling.

Dankzij 50PLUS is in het UvW-voorstel (Unie van Waterschappen) deze aanpassing opgenomen. Maar kijkende naar de ontwikkeling van omtrent het UvW-voorstel zijn we hier nu niet meer zeker van. 50PLUS blijft zich dus sterk maken voor deze verdeling in eist dat deze aangepast moet worden in; 1,2,3,4 en meer. Voor 50PLUS is het heffen van

de zuiveringsheffing gebaseerd op het drinkwaterverbruik ook een acceptabel alternatief omdat ook hiermee recht wordt gedaan aan de feitelijke gezinssamenstelling.

50PLUS streeft naar beperkte lastenverhogingen voor de inwoners. (Maximaal de inflatiecorrectie). Mochten Waterschappen eventueel winsten boeken, dan moet het Waterschap deze winst storten in een egalisatiefonds waarmee toekomstige tariefstijgingen opgevangen kunnen worden en de heffingen laag kunnen blijven.

6. Schulden voorkomen / verlagen en een rekenkamer(commissie)!

50PLUS wil een goede financiële huishouding van de waterschappen. Wij willen dat de Waterschappen een sober investeringsbeleid voeren en terughoudend zijn met investeringen in niet kerntaken (zoals o.a. natuur; wat een kerntaak is van de provincies). Schulden opbouw moet worden voorkomen en schuldenverlaging moet ter hand worden genomen.

Op dit punt kan de BTW plicht voor de Waterschappen worden afgeschaft. In de betalingsmethodiek van; inwoner → waterschap → rijksoverheid wordt nu 2 keer BTW betaald. Het hierdoor extra besteedbaar geld dient te worden gebruikt om de schulden te verlagen en de tarieven voor inwoners (ingezetenen) te verlagen en laag te houden.

50PLUS ziet een sterke rol weggelegd voor een wettelijk geregelde ambtelijke rekenkamer(commissie) voor elk Waterschap.

7. Minder bureaucratie!

50PLUS wil een efficiënte en effectieve overheid. Indien het samengaan van waterschappen hier een bijdrage aan kan leveren zal 50PLUS een fusie ondersteunen. Een fusie moet dan wel vanuit het waterschap worden geïnitieerd en niet worden opgelegd. Dit kan kosten besparen door een lagere overhead en minder inzet van externe bureaus. Bovendien kan zo een bijdrage worden geleverd aan een meer democratische verankering alsmede een betere afstemming met andere beleidsterreinen

Bij minder bureaucratie hoort ook een mentaliteitsverandering. 50PLUS wil in plaats van praten OVER de inwoners praten MET de inwoners tot norm verheffen.

8. Geen belangenverstrengeling!

50PLUS streeft naar een groter democratisch gehalte bij de samenstelling van het bestuur van de Waterschappen. Geborgde zetels zijn volgens 50PLUS niet democratisch (*Geborgde zetels zijn zetels die vast worden bezet door bepaalde groeperingen en niet via verkiezingen worden ingevuld*). Alle zetels dienen door middel van verkiezingen te worden verkregen.

Besluiten van het waterschapsbestuur moeten frequent openbaar worden gemaakt. De provincies moeten hier toezicht op uitoefenen.

9. Pragmatisch!

Recreatie (varen, sportvissen, zwemmen, etc.) maar ook aanleg van akkerranden zijn op zich geen primaire (kern)taak van de Waterschappen. Maar wij willen dit wel mogelijk maken omdat water van ons allemaal is. Het beleven van 'water' draagt in onze ogen ook bij aan het 'waterbewustzijn'. Als bij de planvorming hier rekening mee kan worden gehouden, zonder dat dit aanzienlijke kosten met zich meebrengt, is dit een goede zaak. Uiteraard vraagt dit een goede afstemming met de verantwoordelijke partijen of grondeigenaar/pachter.

Worden de Waterschappen gevraagd taken van andere overheden over te nemen dan dienen hierbij ook de kosten gedragen te worden door de opdrachtgever. Dat geldt ook voor kennis en kunde. Deze mogen tegen betaling beschikbaar worden gesteld, zowel nationaal als internationaal.

10. Regeren is vooruit zien!

Voor 50PLUS betekent dit, dat maatregelen waarvan we nu al weten dat deze nu of in de toekomst nodig zijn begroot¹ moeten worden, zodat er achteraf geen extra hoge kosten gemaakt hoeven te worden. Wij denken dan onder meer aan de klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet, het Deltaplan, het aanleggen van vistrappen ten behoeve van vismigratie, etc.

50PLUS heeft in de Tweede Kamer al een eerste aanzet gegeven om de Waterschappen meer ruimte te geven om de toekomstige uitdagingen aan te kunnen. Daarom moet samen met de regering geregeld worden dat wettelijke belemmeringen worden weggenomen. Er moet op het gebied van o.a. innovatie en productie van grondstoffen uit slib en afvalwater passende wet- en regelgeving komen, zodat deze grondstoffen ook weer (her)gebruikt kunnen worden.

Het personeelsbeleid is voor 50PLUS belangrijk. Wij streven naar een flexibele en goed gestructureerde organisatie. Deze dient qua leeftijd een afspiegeling te zijn van de maatschappij. Ouderen horen daar ook een plaats te krijgen. Zij mogen niet aan de kant worden gezet. Er moet een beleid komen om de ouderen met hun kennis, kunde en ervaring voor de organisatie te behouden. Bij vacatures dienen zij op basis van gelijkheid te worden benaderd.

Verhoging van de efficiency en kwaliteit bij de uitvoering van al haar taken behoort binnen de Waterschappen tot hun topprioriteit verheven te worden. Verzakkende dijken, overstromingen, vervuild water, verdroging en watertekort behoren te worden uitgebannen. Een streng waterschap dat met de allerhoogste kwaliteitsnormen werkt bij de uitvoering van haar (kern)taken is wat 50PLUS betreft een "must".

Uw veiligheid en Uw belang staat voor **50PLUS voorop!!**

---

¹ Het begroten van toekomstige investeringen dient uiteraard gedaan te worden met de partners. Sommige zaken overstijgen de kerntaken van het waterschap maar raken die wel dus afstemming met oog voor de toekomst is wat 50PLUS betreft essentieel.